

شورای عالی بیمه در چهارصد و چهل و هفتمین جلسه خود، با توجه به قانون تاسیس موسسات بیمه غیردولتی مصوب ششم شهریور ۱۳۸۰ مجلس شورای اسلامی و در اجرای ماده ۱۷ قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری ضوابط تاسیس و فعالیت موسسات بیمه غیردولتی را مشتمل بر ۲۱ ماده و ۱۱ تبصره به شرح زیر تصویب نمود:

ضوابط تاسیس و فعالیت موسسات بیمه غیردولتی

ماده ۱- کلمات و اصطلاحات مورد استفاده در این آیین نامه با تعاریف زیر بکار رفته اند:

الف- قانون تاسیس: قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری مصوب سال ۱۳۵۰ و اصلاحات بعدی آن.

ب - بیمه مرکزی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

پ - موسسه بیمه: موسسه ای است که بر اساس قوانین و مقررات مربوط و ضوابط این آیین نامه از بیمه مرکزی پروانه فعالیت دریافت نموده باشد.

ت - موافقت اصولی: موافقت با درخواست تاسیس موسسه بیمه که پس از اخذ مصوبه مجمع عمومی بیمه مرکزی به منظور تشکیل پرونده ثبتی و پذیره نویسی سهام صادر می شود.

ث - پروانه تاسیس: موافقت با ثبت موسسه بیمه در مرجع ثبت شرکتها که بیمه مرکزی پس از تایید طرح اساسنامه و انتخاب اولین مدیران و بازرس یا بازرسان در مجمع عمومی موسس و در صورت احراز شرایط لازم براساس موافقت اصولی، صادر می کند.

ج - پروانه فعالیت: مجوز فعالیت موسسه بیمه در یک یا چند رشته بیمه ای که بیمه مرکزی صادر می نماید.

ح - کارکنان کلیدی و عملیاتی موسسه بیمه: کارکنان موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده ۱ آیین نامه نحوه احراز صلاحیت کارکنان کلیدی و عملیاتی موسسات بیمه (شماره ۹۰) و اصلاحات بعدی آن.

ماده ۲- تشکیل موسسه بیمه صرفاً به صورت «شرکت سهامی عام» ایرانی یا «شرکت تعاونی سهامی عام» ایرانی که سهام آن با نام بوده و با رعایت قانون تاسیس و طبق قانون تجارت به ثبت رسیده باشد، امکان پذیر است. در تاسیس

موسسه بیمه به صورت «شرکت تعاونی سهامی عام»، مقررات ماده (۱۲) «قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی - مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام به تاریخ ابلاغی ۱۳۸۷/۰۴/۳۱ مجلس شورای اسلامی» نیز رعایت خواهد شد.

ماده ۳- موسسین موسسه بیمه باید فاقد سابقه محکومیت موضوع ماده ۶۴ قانون تاسیس و یا هرگونه محکومیت دیگری که منجر به محرومیت از حقوق اجتماعی شده است، باشند.

ماده ۴- وزارتخانه‌ها، موسسه‌های دولتی، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های موضوع ماده ۲» قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت «نمی‌توانند جزء موسسین موسسه بیمه باشند.

تبصره ۱- وزارتخانه‌ها، موسسات، نهادها و شرکت‌های موضوع این ماده در مجموع نمی‌توانند بیش از ده درصد در موسسه بیمه سهم داشته باشند.

تبصره ۲- شرکت‌های موضوع تبصره ماده ۴ قانون محاسبات عمومی کشور مشمول حکم این ماده نمی‌باشند. ولی در هر حال مجموع سهام آنها نباید بیش از ۲۰ درصد سهام موسسه بیمه باشد.

تبصره ۳- صندوق‌های بازنشستگی کارکنان شرکت‌ها و موسسات دولتی به استثنای صندوق بازنشستگی کشوری و صندوق‌های بازنشستگی نیروهای مسلح مشمول محدودیت این ماده نمی‌باشند.

ماده ۵- اشخاص حقوقی که وزارتخانه‌ها، شرکت‌های دولتی و موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در آنها بیش از ۲۰ درصد سهم دارند، نمی‌توانند در مجموع بیش از ۲۰ درصد در موسسه بیمه سهم داشته باشند.

ماده ۶- هر شخص حقیقی یا حقوقی نمی‌تواند بیش از ۲۰ درصد سهام یک موسسه بیمه را داشته باشد. نصاب مذکور در مورد اشخاص حقیقی شامل اقارب نسبی و سببی درجه یک از طبقه اول آن شخص نیز می‌باشد.

تبصره ۱- هر شخص حقیقی و اقارب وی مندرج در این ماده به علاوه اشخاص حقوقی که آن شخص حقیقی و یا اقارب مذکور در آنها بیش از ۲۰ درصد سهم داشته باشند، با رعایت نصاب مندرج در این ماده در مجموع نمی‌توانند بیش از ۴۰ درصد سهم یک موسسه بیمه را داشته باشد.

تبصره ۲- هر شخص حقوقی به علاوه سایر اشخاص حقوقی که آن شخص به طور مستقیم در آنها بیش از ۲۰ درصد سهم داشته باشد، با رعایت نصاب مندرج در این ماده در مجموع نمی‌توانند بیش از ۴۰ درصد سهم یک موسسه بیمه را داشته باشد.

تبصره ۳- در صورتی که موسسه بیمه مختلط متقاضی تفکیک عملیات بیمه‌های زندگی و غیرزندگی خود از طریق تاسیس موسسه بیمه تخصصی باشد، موسسه بیمه مختلط و سایر موسسین موسسه بیمه جدید که موسسه بیمه مختلط بیش از ۲۰ درصد سهام آنها را در اختیار دارد، با رعایت مفاد این ماده از شمول محدودیت‌های مندرج در تبصره‌های ۱ و ۲ آن مستثنی هستند. موسسه بیمه مختلط متقاضی موظف است ظرف مدت شش ماه پس از صدور

پروانه فعالیت موسسه بیمه جدید اساسنامه خود را اصلاح نموده و سایر اقدامات لازم را جهت تطبیق وضعیت خود با مقررات مربوط به عمل آورد. پس از اصلاح اساسنامه، موسسه بیمه متقاضی مجاز به صدور بیمه نامه در زمینه فعالیت موسسه بیمه جدید نخواهد بود.

تبصره ۴- موسسه بیمه مختلط می تواند با موافقت موسسه بیمه جدید موضوع تبصره ۳ این ماده و رعایت مواد ۵۴ تا ۵۷ قانون تاسیس و سایر مقررات مربوط، آن بخش از پرتفوی خود را که مربوط به موضوع فعالیت موسسه بیمه جدید است به آن موسسه منتقل نماید.

ماده ۷- مادامی که موسسه بیمه ای در هر دو بخش بیمه های زندگی و بیمه های غیرزندگی فعالیت می کند، طبق مواد ۲۱ و ۲۲ آیین نامه بیمه های زندگی و مستمری (آیین نامه شماره ۶۸) و اصلاحات بعدی آن، مکلف است حساب های مربوط به معاملات بیمه های زندگی را از سایر حساب های خود تفکیک نموده و دفاتر خود را به ترتیبی تنظیم کند که کلیه اقلام مربوط به معاملات هر یک از انواع بیمه های زندگی به تفکیک مشخص شده باشد.

ماده ۸- برای دریافت موافقت اصولی، اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی که واجد شرایط مقرر در این آیین نامه هستند باید تقاضای تاسیس موسسه بیمه را همراه پیش نویس اساسنامه، برنامه جامع عملیاتی و سایر مدارک و اطلاعاتی که برای احراز شرایط پیش بینی شده در قانون تاسیس و این آیین نامه مورد نیاز است به بیمه مرکزی تسلیم نمایند.

تبصره ۱- برنامه جامع عملیاتی باید شامل اهداف موسسه، بازارهای هدف، تمهیدات بیمه اتکایی و نحوه حصول به اهداف مورد نظر حداقل برای سه سال اولیه فعالیت موسسه بیمه باشد.

تبصره ۲- در صورتی که بیمه مرکزی پس از دریافت مدارک از متقاضی، برای احراز شرایط، رایحه مدارک و اطلاعات دیگری را لازم بداند باید ظرف پانزده روز اداری، مراتب را به طور کتبی به متقاضی اعلام نماید.

ماده ۹- کلیه موسسین حقوقی موسسه بیمه و سهامداران حقوقی با بیش از پنج درصد سهام موسسه بیمه، باید حداقل سه دوره مالی سابقه فعالیت داشته باشند و مکلفند یک نسخه از اساسنامه و ترازنامه و حساب عملکرد سود و زیان مصوب خود در سه سال مالی قبل را به همراه اظهارنامه ای مشتمل بر اسامی اعضای هیئت مدیره و سهامداران عمده (دارای بیش از پنج درصد سهام) و سایر اطلاعات ضروری به بیمه مرکزی ارائه دهند.

ماده ۱۰- بیمه مرکزی پس از دریافت کلیه مدارک و اطلاعات مورد نیاز و احراز شرایط قانونی موسسین، حداکثر ظرف یک ماه نظر خود را درباره تقاضای مطرح شده برای طی مراحل قانونی به شورای عالی بیمه ارائه خواهد نمود.

ماده ۱۱- مفاد اعلامیه پذیره نویسی باید قبل از ارائه به اداره ثبت شرکت ها به تایید بیمه مرکزی برسد.

ماده ۱۲- حسابرس و بازرس قانونی موسسه بیمه باید از میان حسابرسان مورد تایید بیمه مرکزی و معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار انتخاب شوند.

ماده ۱۳- هیچ یک از کارکنان کلیدی و عملیاتی موسسه بیمه نمی‌توانند در سایر موسسات بیمه (سرزمین اصلی و مناطق آزاد)، کارگزاری‌ها، نمایندگی‌های بیمه و ارزیابی‌های خسارت بیمه‌ای، هرگونه سمت داشته باشند.

ماده ۱۴- پس از تعیین سرمایه، تصویب اساسنامه، تعیین مدیران، بازرس قانونی و سایر موارد مندرج در قانون تجارت در مجمع عمومی موسس و تعیین مدیرعامل، بیمه مرکزی با رعایت مقررات، پروانه تاسیس موسسه بیمه را صادر خواهد نمود.

ماده ۱۵- مدت اعتبار موافقت اصولی و پروانه تاسیس حداکثر یک سال پس از صدور است مگر آنکه قبل از انقضاء به درخواست متقاضی و موافقت بیمه مرکزی این مهلت تمدید شود.

تبصره - مجوزهای صادر شده قابل انتقال به غیر نمی‌باشد.

ماده ۱۶- برای صدور پروانه فعالیت موسسه بیمه و ادامه فعالیت آن، موسسه بیمه باید متناسب با ساختار سازمانی خود، دارای کارکنان کلیدی به ترتیب مندرج در آیین‌نامه نحوه احراز صلاحیت حرفه‌ای کارکنان کلیدی و عملیاتی موسسات بیمه (شماره ۹۰) و آیین‌نامه حاکمیت شرکتی در موسسات بیمه (شماره ۹۳) و اصلاحات بعدی آن بوده و صلاحیت فنی آنها قبلاً به تایید بیمه مرکزی رسیده باشد.

تبصره - در صورت استعفا، عزل یا فوت مدیر عامل موسسه بیمه یا سلب شرایط وی (به تشخیص بیمه مرکزی)، موسسه بیمه موظف است حداکثر تا دو ماه فرد واجد شرایط دیگری را به بیمه مرکزی معرفی نماید. بیمه مرکزی موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه نظر خود را در مورد صلاحیت فرد معرفی شده اعلام کند. تا زمان انتصاب مدیر عامل مورد تایید بیمه مرکزی، انجام وظایف وی بر عهده قائم مقام مدیر عامل و در صورت نبود قائم مقام، به عهده عضو منتخب هیئت مدیره موسسه بیمه خواهد بود. چنانچه موسسه بیمه‌ای به هر علت بیش از سه ماه فاقد مدیر عامل تایید صلاحیت شده باشد، رئیس کل بیمه مرکزی موظف است در اجرای ماده ۴۱ قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری موضوع را همراه با پیشنهاد مشخص در شورای عالی بیمه مطرح نماید.

ماده ۱۷- بیمه مرکزی پس از ثبت موسسه بیمه و معرفی مسئولین فنی، امور مالی و کنترلی مورد تایید، ظرف یک ماه پروانه فعالیت برای رشته‌های مورد تقاضا را در چارچوب اساسنامه صادر خواهد کرد.

ماده ۱۸- مدیران موسسه بیمه موظفند بر اساس برنامه عملیاتی پیش‌بینی شده موسسه بیمه را اداره نمایند و هرگونه تغییر در کلیات برنامه عملیاتی را قبلاً به اطلاع و تایید بیمه مرکزی برسانند.

ماده ۱۹- انجام عملیات اتکایی برای موسسات بیمه اتکایی مجاز است. موسسات بیمه مستقیم مشروط به داشتن حداقل سرمایه مورد نیاز برای فعالیت بیمه اتکایی و با رعایت ضوابطی که از سوی بیمه مرکزی اعلام خواهد شد مجاز به قبولی اتکایی از سایر موسسات بیمه داخلی (اعم از دولتی، غیردولتی و ثبت شده در مناطق آزاد) و خارجی می‌باشند.

ماده ۲۰- مواردی که در این آیین نامه ذکر نشده است، حسب مورد تابع قانون تاسیس موسسات بیمه غیردولتی، قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، قانون تجارت، مصوبات شورای عالی بیمه، دستورالعمل‌های بیمه مرکزی و سایر قوانین و مقررات جاری خواهد بود.

ماده ۲۱- این آیین نامه جایگزین ضوابط تاسیس موسسات بیمه غیردولتی (آیین نامه شماره ۴۰) مصوب شورای عالی بیمه و اصلاحات بعدی آن می‌شود و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است. سایر ضوابط مربوط به تاسیس و فعالیت موسسه بیمه که حسب مورد در سایر آیین نامه‌های مصوب شورای عالی بیمه از جمله آیین نامه نحوه احراز صلاحیت حرفه‌ای کارکنان کلیدی و عملیاتی موسسات بیمه (شماره ۹۰) و آیین نامه حاکمیت شرکتی در موسسات بیمه (شماره ۹۳) و اصلاحات بعدی آن‌ها، وجود دارد، بقوت خود باقی است.